

**Vedecká rada Pedagogickej fakulty
Prešovskej univerzity v Prešove**

06. 07. 2021

Predkladaný materiál:

N á v r h

**na udelenie čestného titulu „profesor emeritus“ z vedného odboru
predškolská a elementárna pedagogika**

na Prešovskej univerzite v Prešove

schválený Vedeckou radou PF PU v Prešove dňa 6. 7. 2021

prof. PhDr. Milanovi Portikovi, PhD.

**Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta, Katedra predškolskej
a elementárnej pedagogiky a psychológie**

V súlade s § 78 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Zásad udeľovania čestného titulu „profesor emeritus“ na Prešovskej univerzite v Prešove

Predkladá:

doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD.

dekanka PF PU

Obsah návrhu:

- **základné údaje o navrhovanej osobnosti,**
- **zhodnotenie významu pôsobenia a činnosti navrhovanej osobnosti v Slovenskej republike i v zahraničí,**
- **vedný odbor, v ktorom sa má titul udeliť,**
- **zdôvodnenie udelenia titulu,**
- **zoznam publikovaných vedeckých a iných prác a ich ohlas doma i v zahraničí**

Stručný životopis navrhovaného

Prof. PhDr. Milan Portik, PhD., narodený 24. 03. 1950, Podhradík.

Milan Portik je absolvent štúdia učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii slovenský jazyk a pedagogika na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (1978 – 1982). Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa a akademický titul PhD. získal v roku 1995 obhajobou dizertačnej práce *Od vnímania k tvorivému mysleniu žiakov mladšieho školského veku* (školiťel: doc. PhDr. Igor Spišiak, CSc.) na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v odbore Pedagogika. Habilitoval v roku 2001 na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici. Pôsobil ako učiteľ i vedúci pedagogický zamestnanec (zástupca riaditeľa a riaditeľ) v ZŠ. Od roku 1984 nepretržite pôsobil na UPJŠ, resp. PU v Prešove. Dňom 30. 06. 2021 mu skončil riadny pracovný pomer na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove.

Počas svojho akademického pôsobenia absolvoval viacero študijných, prednáškových pobytov a vedeckých stáží, a to na Daito Bunka University v Tokiu v Japonsku (r. 2005, 2009), Chuo University v Tokiu v Japonsku (r. 2005, 2009), Soochow University Taipei na Taiwane (r. 2008), Uniwersytete Pedagogicznom v Krakowe (r. 2013).

Zabezpečoval a garantoval kvalitu výučby viacerých pedagogických disciplín na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia – Predškolská a elementárna didaktika, Pedagogická komunikácia, Didaktika, Úvod do pedagogiky, Pedagogická komunikácia pre asistentov učiteľov, Akcelerácia úspešnosti rómskych žiakov na vyučovaní, Málotriedne ZŠ, Predškolská a elementárna pedagogika (III. stupeň vysokoškolského štúdia), Predškolská a elementárna didaktika a diagnostika, Didaktické praktikum. Pod jeho odborným vedením ukončilo III. stupeň vysokoškolského štúdia 7 doktorandov. Bol školiteľom viac ako 150

bakalárskych, diplomových prác i rigorózných prác. Pravidelne sa zúčastňuje obhajob prác všetkých stupňov štúdia, habilitačných a vymenúvacích konaní na vlastnom pracovisku i na iných vysokých školách na Slovensku.

Je autorom viac ako 100 vedeckých a odborných štúdií, 8 vedeckých monografií (vrátane zahraničnej), 4 vysokoškolských učebníc a učebných textov, na svoje práce eviduje viac ako 180 ohlasov, kontinuálne pôsobí ako riešiteľ vedeckých projektov, je autorom koncepcie a pod jeho vedením tímu siedmich autorov vznikla vysokoškolská učebnica *Predškolská a elementárna didaktika*.

Je členom redakčnej rady časopisu *Journal of Preschool and Elementary School Education*, Akademia Ignatinum w Krakowie, Wydział Pedagogiczny) a členom redakčnej rady časopisu *The New Educational Review* evidovaného vo viacerých vedeckých databázach, vrátane databázy Scopus. Bohatá je jeho expertízna a posudzovateľská činnosť, redakčná a zostavovateľská činnosť a činnosť v oblasti organizovania vedeckých konferencií a vedeckých seminárov aj medzinárodného charakteru.

Je členom vedeckých rád Prešovskej univerzity v Prešove, Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, členom odborových komisií doktorandského štúdia v študijnom odbore predškolská a elementárna pedagogika (PF PU, PF UMB v Banskej Bystrici).

Počas svojho akademického pôsobenia vykonával funkcie vedúceho katedry, dekana, prorektora pre vzdelávanie a prorektora pre vedu, umenie, šport a akreditáciu.

Je držiteľom striebornej medaily rektora Prešovskej univerzity za dlhoročnú pedagogickú a výskumnú činnosť a prínos pre rozvoj Pedagogickej fakulty PU v Prešove (r. 2010), zlatej medaily za prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity. V roku 2012 mu bola udelená Cena dekana PF PU za publikačnú a vedecko-výskumnú činnosť.

Podrobnejšie komentované údaje o najdôležitejších výsledkoch vedeckej a pedagogickej činnosti prof. PhDr. Milana Portika, PhD.

Prof. PhDr. Milan Portik, PhD. bol dekanom Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v rokoch 2003 – 2011. Ako dekan sa zaslúžil o kreovanie študijného odboru a študijného programu na Pedagogickej fakulte PU v Prešove. Bol členom expertnej skupiny pre tvorbu opisu študijného odboru – *Predškolská a elementárna pedagogika*. Pôsobil ako proktor pre vzdelávanie a proktor pre vedu, umenie, šport a akreditáciu. Ako proktor pre

vzdelávanie inicioval kreovanie štatútu cvičná škola, ktorý bol udelený viac ako päťdesiatim materským, základným aj stredným školám, s ktorými PU spolupracuje v rámci realizácie pedagogických praxí študentov učiteľských študijných programov. Vo funkcii prorektora bol pod jeho vedením vytvorený a realizovaný koncept Vysokoškolskej pedagogiky pre doktorandov na Prešovskej univerzite v Prešove.

Vo vedeckej i pedagogickej činnosti sa orientoval na didaktické aspekty vzdelávania, predovšetkým na inovácie obsahovej i procesuálnej zložky výučby v ZŠ. Je nositeľom certifikátu University of Northern Iowa and Orva Association for Democratic Education: Inovačné metódy vo vyučovaní a učení. Aktívne sa venoval otázkam skvalitňovania vysokoškolskej prípravy učiteľov, aj otázkam ich profesijného rozvoja (riešiteľ projektu zo ŠF EÚ, operačný program Vzdelávanie, ITMS 261110230048: *Zvýšenie kvality vzdelávania na Prešovskej univerzite v Prešove*; 2012 – 2014; spolupráca na riešení projektu 002UMB – 2/2013: *Inovácie profesijnej praxe budúcich učiteľov*; 2013 – 2014; aktuálne podaný projekt 019PU-4/2022: *Podpora akčného skúmania v profesijnom učení sa učiteľov*). Viedol tím a koordinoval aktivity späté s kreovaním Vnútorného systému zabezpečenia kvality výučby na Prešovskej univerzite v Prešove. Svoje vedecko-výskumné a publikačné aktivity zameriaval aj na problematiku vzdelávania žiakov z marginalizovaných rómskych komunít (KEGA 040PU-4/2014: *Procesy (re)konštrukcie prekonceptov u žiakov z marginalizovaných rómskych komunít ako prostriedok postojových zmien v oblasti školského diskurzu*; 2014 – 2015).

Prof. PhDr. Milan Portik, PhD. bol členom viacerých univerzitných či fakultných vedeckých rád – VR Prešovskej univerzity v Prešove, VR Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, VR Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, VR Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici, VR Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Všetky ocenenia mu boli udelené za vedeckú, pedagogickú a organizátorskú prácu na PU v Prešove a prínos pre rozvoj univerzity.

Stručná charakteristika vedeckej školy prof. PhDr. Milana Portika, PhD. so zoznamom jej najvýznamnejších predstaviteľov, ktorí sa kvalifikovali pod jeho vedením

Prof. PhDr. Milan Portik, PhD. sa významne podieľal na kvalifikačnom raste pracoviska, na ktorom pôsobil (Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky a psychológie PF PU v Prešove, ale aj ako dekan PF PU v Prešove a prorektor PU v Prešove). Pod jeho vedením nastúpili na svoje docentské, resp. profesorské miesta viacerí členovia katedry (prof. PhDr. Mária Podhájecká, PhD., prof. PhDr. Ľudmila Belášová, PhD.). Jeho vlastnú vedeckú školu

možno vymedziť ako skupinu doktorandov, ktorých viedol ako školiteľ a ktorí sa venovali témam v oblasti školskej edukácie žiakov mladšieho školského veku (problémy adaptácie intaktných žiakov aj žiakov z marginalizovaných rómskych komunít, etickej výchovy žiakov mladšieho školského veku).

Zdôvodnenie udelenia titulu vo vednom odbore predškolská a elementárna pedagogika a údaje o ďalšom aktívnom vedeckom a pedagogickom pôsobení navrhovaného

Návrh na udelenie čestného titulu *profesor emeritus* v odbore predškolská a elementárna pedagogika **prof. PhDr. Milanovi Portikovi, PhD.** je odôvodnený jeho významným prínosom predovšetkým didaktiky primárneho vzdelávania intaktných žiakov, ale aj žiakov z marginalizovaných rómskych komunít, ktorý je oceňovaný dom aj v zahraničí, čo dokazuje jeho publikačná činnosť a ohlasy na jeho práce. Prof. PhDr. Milan Portik, PhD. je naďalej pedagogicky a vedecky aktívny. Predovšetkým je nesmierne bohatá jeho konzultačná, oponentská činnosť záverečných prác na všetkých stupňoch štúdia. Je recenzentom dizertačných, habilitačných prác, vedeckých monografií, učebníc a učebných textov, posudzovateľom v rámci inauguračných konaní. V rámci pedagogickej činnosti realizuje sériu prednášok na vybrané témy vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia. Vo vedecko-výskumnej činnosti sa aktuálne orientuje na otázky profesijného učenia sa pedagogických zamestnancov, predovšetkým na didaktické kompetencie učiteľov a možnosti ich prehĺbovania prostredníctvom akčného skúmania vlastnej praxe (aktuálne podaný projekt KEGA 019PU-4/2022: *Podpora akčného skúmania v profesijnom učení sa učiteľov*). S uvedeným súvisia aj najvýznamnejšie plánované aktivity v najbližšom období:

- práca na kreovaní odbornej a vedeckej monografie venovanej didaktickým aspektom akčného skúmania v práci učiteľa;
- konzultačná a poradenská činnosť pri tvorbe učebných zdrojov a metodických materiálov pre učiteľov;
- práca na vedeckej štúdii venovanej didaktickým aspektom skúmania vlastnej praxe učiteľov;
- práca na kreovaní modulovo koncipovaného programu inovačného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov zameraného na prehĺbovanie ich kompetencií súvisiacich so skúmaním vlastnej praxe (ako individuálnej i ako kolaboratívnej aktivity učiteľského zboru);
- prednášková činnosť v doktorandskom stupni štúdia v študijnom programe *predškolská a elementárna pedagogika* (predmet Základy vysokoškolskej pedagogiky).